

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

Редакція й Адміністрація:
Львів, Ринок Ч. 10. П. ПОВ.
Телефон Редакції 245-45
Телефон Адміністрації 228-41
Телефон Друкарні 228-25
Адреса для телегр.: Діло Львів
Кошти: П. К. О. Львів 504.000
Валюта Чехослов. Лівон
Прага „Діло“.
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:

місячно (з книжкою) 2.00 злот.
чвертьрічно 5.00 „
піврічно 9.00 „
річно 16.00 „

В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ. у че.
ХОСЛОВАЧИНІ 30 КОР. ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. п.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СӨТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО
КНИЖКУ Б-КИ „ДІЛА“ В ОБЕМІ 10-15 АРКУШІВ ДРУКУ.

ЗНАЧНА ЗНИЖКА ЦІНІ

УБРАНЬ, ПАЛЬТ І ФУТЕР

ФАБРИКА
ОДЯГІВ

РОТ І РУДЕРФЕР

Львів, Листопа 1.1.
(МАЛ. КИНО ПЛАТОН)

ИНВЕНТАРНА ПРОДАЖ.

Большевицький посол у Празі протестує проти пропаганди за Великою Україною.

Як подає праський кореспондент „Ілюстрованого Кур'єра Подзенного“, совітський посол у Празі Александровський відвідав мін. Хвальковського та в імені свого уряду енергійно за-протестував проти пропаганди за Великою

Україною, що її систематично веде чеська преса; ця пропаганда є очевидним доказом інтенції у внутрішні справи СССР. Пос. Александровський висловив думку, що ця акція веде одна держава, яка межує з Чехословаччиною.

Розмови польського амбасадора з французьким міністром закорд. справ про українські справи.

Польський амбасадор у Парижі Лукасевич перервав розмови з міністром Боїне. Як говорять, амб. Лукасевич хотів поінформуватися,

наскільки Франція ще зацікавлена Східною Європою після неланної париської декларації, крім того торкнувся українських справ.

Наради прем'єра О. д-ра Волошина з членами центрального уряду.

Як подає пресова служба Карпатської України, прем. О. д-р Волошин відав нараду з членами центрального уряду і представниками

міністерств, обіслав взяв участь у засіданні парламенту. Вечором був він на театральній виставі в честь президента.

Нарком освіти Совітської України в неласці.

Як подає ПАТ, преса від довшого часу атакують наркома освіти УССР Хоменка, якому закидають, що він занадто повільно ліквідував

шкілництво. Можна сподіватись, що незадовго його зсунуть.

Новий голова швейцарського уряду.

Нині (в четвер) відбуваються вибори президента та заступника президента Швейцарії на 1939 рік. Президентом стане дотеперішній віцезагубник і міністр внутр. справ Еттер, віцезагубником — мін. залянних і пошт Пілс-Гольд. Рівночасно виберуть нового міністра

скарбу, бо дотеперішній уступає з огляду на вік. Як відомо, у Швейцарії вибирає членів уряду парламент. Голови уряду там нема, деякі його функції виконує голова ради міністрів, якого вибирають на рік і який в тому часі даліше керує своїм ресортом.

Перед реконструкцією шведського уряду.

Як говорять у Стокгольмі, у найближчих днях дідає до реконструкції шведського уряду. Спричинила її смерть міністра оборони Нільсона, на місце якого прийдом дотеперішній міністр торгівлі Шельд. Його заступить міністр

сусп. опіки Малер, що передає свій ресорт міністрові щадхів Фольдсгюндові, цей останній — посол Штріндхольм.

Сандлер залишиться міністром закордонних справ.

Перед новою великою офензивою еспанських національних військ.

Еспанська національна влада тримає у великій тайні приготування до великої офензиви, що її перекидає в найближчому часі на армію Віх 7. п. м. заложено еспансько-португальський кордон — перепускають через нього лише особи з дипломатичними паспортами. Від довго

то часу не доходить до Португалії есп. нац. часописи.

НА ФРОНТАХ ШЕ СПОКІЙНО.

Комунікат нац. командування стверджує, що від утора не транзілось на фронтах нічого нового.

Змова в політичній верхівці Іраку.

Ща замітом протидержавної змови арештовано у Багдаді кілька осіб з оточення б. диктатора Іраку ген. Бекіра. Судити, що являють 1937, п. м. м. диктатором, б. міністра оборони

Магмуд Шейх, б. ад'юганта ген. Бекіра, соти. Алі Халіба та б. військового аташе з Лондону полк. Шейх Рахм.

19. XII. 1938. — Год. 20.

Кооператива „Торговельних“ укр. товариств

Традиційний Миколаїзський Вечір

Жовта зала Народного Дому. — Джем Ябик.

Політика і настрої.

Львів, 15. грудня 1938.

(К.) Вікнемо полинної вже фрази, коли сваяємо, що сьогодні переживаємо незвичайно цікаві часи. Та проте трудно підшукати в українській політичній історії момент, що між ним та сьогоднішнім можна би повести аналогію. Ще ніколи площина реакцій українського громадянства на першорядної ваги політичній європейській події не була така широка і така — безпосередній. Сьогодні сотні тисяч, мільони українців в найдавніших закутках нашого краю живуть в один такт і під безпосереднім або майже безпосереднім враженням того, що діється у світі. Ще ніколи не було такого голоду на вісню, на негайну вісню, на радіо, як сьогодні. Не тільки, але досі непомічувани є почви, що до мілких чи по кількізнятях сім'яних мільйонів не нуждарів „спригається“ між собою та кинує дорослі для них радісні апарати. Знаємо, як вслухується наш мир в закордонні ядкий. Відомо теж, що наклах українських часописів, який шпр. у наших провінційних містечках а доходить до двох-трьох десятків, у кожному тепер усклад підключив на сотні. Огож з'ясувати не являє, мусимо ствердити, що сьогодні українська маса живе під впливом політичної актуальності, вона мусить реагувати безпосередньо, негайно, реагувати своїм почуттям, душою. Інстинкт на політичній товчці, як ще не мали часу перейти фільтр української політичної рації. Між моментом проголошення, чи навіть скрісталізування того, що диктує наказ українського розуму та моментом, коли стало масовістю і навіть уже виробленою опінією українських мас те, до чого цей наказ відноситься, мусить промилути більше чи менше затримку виступу часу. Останнє ніколи в нашій політичній історії не являє, досі неготовності між тим, як повинна українська політична маса реагувати на зоминішні політичні спонукки згідно з нахилом політичного проводу і тим, як вона може реагувати на ті спонукки сама, істоте — як як того хочемо, чи не хочемо — прірава. Стверджуємо не, ми далі від того, щоб перебільшувати та різницю між українською офіційною політикою і тими настроями українських надшарів, хоч, які вироблюються під впливом, істоте, політично-нахилом некорозрозуміти віслюк. Безперечно такий стан має свої добрі сторони. Ми теж і діти та навіть небагаті. Одно і друге мусимо брати під увагу, одно і друге вимагає деякої коректури в своїй громадській практиці.

Перш усього треба, щоб українська преса і українські організації чинилися не допускали до настроїв пролізорії. Треба добородити думку, що актуальні справи для господарської, культурної та навіть особисті можна сьогодні амальовати міждолати іх ми маємо іх спонукати

Оснування комісаріату для українських справ у німецькій державі.

З дня 1-го грудня ц. р. розпочав свою працю „Комісаріат для українських справ у німецькій державі“ („Ukrainische Vertrauensstelle im Deutschen Reich“). Приміщення Комісаріату є: Berlin W 30, Bayerischer Platz 3 (тел. 26-25-18). На чолі Комісаріату стоїть д-р Микола Сущко.

Комісаріат для українських справ має за завдання заступати інтереси бездержавних українців, що живуть у німецькій державі, вкочувати зв'язки українців з державними установами, спрямовувати куди слід заходи в таких справах, як паспортні, дозволи на побут, дозволи на працю та порадою бути помічником кожному українцеві в його персональних справах. Щоб могли вповні відповісти цим завдан-

ням, Комісаріат переводить списки стану осіб. У тієї цілі всі українці, що живуть у межах німецької держави, повинні негайно подати Комісаріатові до відома свої імена і налічниця та адреси. В інтересі кожного бездержавного українця є до кінця 1938 року зареєструватися в Комісаріаті.

Ті українці, що під цю пору належать до українських організацій, дістануть безпосередньо від управ своїх організацій відповідні листки із запитом, konieczними до переведення списку осіб. Ті українці, що не належать до ніякої української організації, повинні звернутися безпосередньо до Комісаріату для українських справ.

— 0 —

Засідання господарської ради Карпатської України.

У Хусті відбулося засідання господарської ради Карпатської України, в якому взяли участь шефи господарських ресортів уряду, представ-

ники торгівлі, промислу, банків, армії і ін. Обговорено питання товарообігу з Мадридською.

Повстанці проголосили в Палестині „арабський національний уряд“.

Команда арабських партизанів у Палестині змінила назву „генеральний штаб арабської революції“ на „арабський національний уряд у Палестині“.

Цей уряд установив у цілій Палестині власні трибунали.

НІМЕЦЬКА ПРОПАГАНДА У ПАЛЕСТИНИ.

Ліберальний посол Мендер запитав у парламенті, чи брит. урядові відомо про німецьку

діяльність у Палестині — зокрема чи відомо, що німці допомагають арабським організаціям грішми та поширюють протижидівську пропаганду в Палестині та в Єгипті. Віце-мр. Батлер відповів, що не може винести інформації, які уряд має у цій справі — у всякому разі ці інформації не потверджують усіх пресових вісток на цю тему.

— 00 —

В Китаю арештували католицького єпископа і місіонера із під замітом шпигунства.

Італійський уряд вислав до китайського енергійний протест проти арештування єпископа Ферронія та місіонерів з місії в Лянчжоу. Арештовані це італійські громадяни. Ім закидають, що вони мали в місії тайну радіостанцію, якою постачали японцям військових інформацій.

15.000 КИТАЙСЬКИХ ПАРТИЗАНІВ ПІДДАЛОСЬ ЯПОНЦЯМ.

У провінції Шансі піддався японцям китайський вілай, зложений з 15.000 партизанів під командування генерала Ченфена. Японці захопили чимало зброї та мушкетів.

— 0 —

Франція не відступить Італії ніякої території — заявив міністр Бонне.

На засіданні комісії закордонних справ палати посівів мр. Бонне порушив деякі питання закордонної політики. Він стверджує м. іл., що Італія офіційно не оголосила ніяких територіальних претензій до Франції, зрештою навіть якщо їх оголосила, не дістане ні кусця землі в Тунісі, в Джибуті ні на Корсиці.

ІТАЛІЙСЬКІ ДОМАГАННЯ ДО ТУНІСУ ТА АНГЛЮ-ІТАЛІЙСЬКИЙ ДОГОВІР.

У відповідь на інтерпеляцію прем. Чемберлена заявив у парламенті, що на думку брит.

уряду постанови англо-італійського договору про збереження „статус кво“ над Середземним Морем торкаються також Тунісу; всяка акція, незгідна з цим договором, порушилаб Англію. Зрештою, Чемберлен не припускає, щоб Італія могла налясти на Туніс.

РАІ ЛЯНИЙ плати за 30л. 30- ПЛАЩІ плати за 30л. 60-
порушає
ШАПІРА ВУЛ. ЛІНКАВІСЬКА 1

Вогнянський офіціоз про „ліпший інтерес“.

ЗАМІСТЬ ЗАХОДУ — СХІД І ЗАМІСТЬ ХУСТУ — КИЇВ.

Мабуть, нема польського політичного (і не лише політичного) часопису, який не забирає би вже слова в справі Карпатської України. Виступив із своїм поглядом і лущий півурядовий тиждень „Волонь“. Він не лише сказав, що думає, але ще й запропонував українцям „добрий інтерес“. Через те власне варто його зачитувати.

„Волонь“ після довгого вступу переконує українців, що Карпатська Україна для них ніякий інтерес (в оригіналі: Карпатська Русь, українці: карпатський наріз). Власиво — це „земля, держава“, „уряд української держави“, „прем'єр“, „міністр“, „столиця“ і т. п. — не диспропорцій „Карпатурський“ уряд — це збір трьох малокомпетентних осіб. Хуст — менший від Дубна, Апровазіція — два вагоми кукурудзів. Слово „трагедія“, бачите, „карпатурська держава“. А про наріз нема що й говорити!

Ця людність аж не виборола собі цієї „державності“, аж не має ніяких традицій власної державності, аж не створила національної суспільної структури.“

Головне: Як чинники і в якому напрямі використати терен Закарпатської Русі для своїх і не лише для своїх цілей у міжнародних розгрішках? Во „важко сьогодні говорити про можливість якихнебудь політичних реперкусій з Хусту до Києва“.

А „західний імперіалізм (про який писав Ф. Червиський 10. XI. ц. р. в „Політиці“). — Авт.), на думку „Волонь“, —

„не патологічна відміна властивого (українського). — Авт.) імперіалізму, який для українського народу безумовно є „східний імперіалізм“.

Ще раз „Волонь“ підкреслює, що: „Стрижені польсько-українського питання є східний імперіалізм обох народів, завданням для українців із великою й засадничою метою — створення незалежної України зі столицею в Києві“.

І врешті стверджує, що всі українські плани й дії на захід це „фікція“, „паталогія“, „недоріглість“ чи „лазівка“ та що правдива політична збірка повинна вести українців

виключно на схід. „Волонь“ несподівано висловлює з такою офертою до українців:

„В імя того, що нас злучить поза фактом співжиття в межах одної держави, закликаючи українських політиків до тверезого, спокійного й ширшого погляду на справу Закарпатської України і то не тільки в імя національного егоїзму (до якого очевидно німаємо право), але в імя обопального інтересу, хоч це звучить цинічно, можемо сміло сказати українцям: „можемо спільно зробити ліпший інтерес.“

Нема підстав підозрівати автора статті, що він нещирий. На превеликий жаль, ми ніколи не маємо вже змоги полемізувати на цю тему. Зазначимо тільки, що — при всій пошані для кожної Редакції — Редакція „Волонь“ зазнала авторитета, щоб її „оферту“, яка просто торкається територій, брати — поважаю. А почути пізшою офертою — ніякої іншої ніхто з українців не почує. Разом ближче прочитати про це статтю в Червиського „Помилки у південній справі“ („Політика“ з 10. XII). С-кий.

ВЖЕ ПОЯВИВСЯ!

В ТОМ ПОВІСТІ

ВАСИЛЯ МАСЮТИНА

ЦАРІВНА НЕФРЕТА

основаної на сенсаційному відкритті гробу єгипетського фараона Тутенхамона.

ЦІНА П. ТОМУ 30Л. 250.

Дістаєте у Визавицтві „Діло“, Львів, Ринок 10, або у всіх книгарнях краю.

На Литві неспокійно.

Президент Литви проголосив на основі 139. статті конституції з важності від 10. грудня винятковий стан у місті Ковні та в ковенському повіті. Цей стан обов'язуватиме 6 місяців. Це виняткове заручення стоїть у тісному зв'язку зі студентськими заворушеннями та пометями незадоволення серед широких громадянських кол Литви новим політичним курсом литовського уряду, зі справою Казінеді та з нібито протегуванням жидівських емігрантів литовським міністерством внутрішніх справ.

Що внутрішні литовські відносини дійсно дуже напружені, і заручення литовського президента оправдані, свідчать про це численні арешти, які поліція, починаючи від повелі доки, переводить у Ковні та на провінції. В ковенській акції сидить уже понад 100 студентів, учасників бурхливих протигурдових демонстрацій. Знові відомі литовські дії арештували м. і. б. міністра закордонних справ Біграса, редактора д-ра Делінкайтиса, Компайтиса, Стефанавічюса та багато інших. Між арештованими є також старшина Іванавскас, що відіграв визначну роль у військовій змові з 1934. року. Арештування відбуваються також на провінції і з кожним днем збільшуються.

Проврадова литовська преса, задоволена бунтарськими настроями свого громадянства, всю вину за цей трісний стан складає на прихильників ковенського прем'єра Вольдемараса, які розкидають протигурдові легенди, друкуванням за кордоном, і бунтують національно-визвольні й патріотично найчутливі елементи — молодь та військо — у хвилі, коли нації та державі треба жвавіше спокій та єдності.

Досі литовський уряд нічого не зробив.

Слово Нунція Кортезія

З НАГОДИ ЙОГО ПОБУТУ У ЛЬВОВІ.

Від самого початку моєї місії у Польщі постановив я собі відвідати це славне місто, що притягало мене своєю історією, своєю культурою та тією упривілеженою обставиною, що є осідком трьох архієпископатів, що у величавій різноманітності обрядів унаглядають соборність Римської Церкви, Матері й Учителю всіх Церков.

Виконуючи ту постанову, радію тим більше, що Його Святість Пій XI. повірив мені почесний обов'язок бути речником Своєї батьківської ласкавости для всіх вірних народів, тієї ласкавости, що з нею Він ніколи не перестає глядіти на цю вибрану частину Христового стада, що Його колись особисто відвідав та пізнав Його потреби.

У глибокому почутті загального батьківства, що має джерело у Серцію Христа, Якого Намісником є на землі, Святіший Отець з великою тривогою дивиться на ці поділи, антагонізми та борні, до яких втягнені сини цієї землі, що вже спричинили стільки лиха і загрожують ще більшими.

Тимто і зрозуміле, чому Папа, що всіх, одиначі і народи, без різниці обіймає у любові Христа, з найбільшою журбою звертається до

них народів, упоминаючи їх, щоб негайно по-нехали ненависть та гнів і зложили їх на жертівнику спільного добра та знайшли дорогу до взаємного порозуміння.

Св. Отець поручає лише перевести в діло євангельський закон: „Любіть себе взаємно“; цей закон, об'єднуючи народи в атмосфері братньої любови, відкриває дорогу до справедливості при рівночасному пошануванні прав кожного зокрема, та заохочує їх шукати розв'язки всіх проблем „зброєю світла, любови і справедливості“.

Св. Отець багато надій для успокоєння пастроїв покладає на працю і світського і чернечого клиру, що в особливий спосіб є служителями мира і любови.

Католицькі священники у своїх людях, до якої вони нації, кляси чи партії не належалиб, бачать лише душі, скроплені найціннішою кров'ю Ісуса Христа, що їх мають спасати й освячувати. І тому вони, що неначе поставлені у вищій площині, покликані до того, щоб розвинути безкорисну акцію доброти і поєднання, бо це діло великої заслуги і для Церкви, і для власної Батьківщини.

— о —

Апостольський Нунцій у гр.-кат. Богословській Академії.

Вчора в пізніх пополудневих годинах Богословська Академія витала у своїх мурах Апост. Нунція архієп. Ф. Кортезія. Нунцій приїхав з митрополитської палати, де відбував конференцію з Екск. Митрополитом, і в товаристві о. ігумена Кв. Шептицького та пралата Пачініні з'явився в церкві св. Духа. При вході привітав Його о. мітрат Я. Сліпий разом з настоятелями Духовної Семинарії. Всі були в яскравих ризах. Були теж у церкві оба львівські єпископи, Кир Іван і Кир Никита, далі представники гр.-кат. Чинів, професори Академії, студенти та кількох запрошених гостей з кол. католицького громадянства. Коли Нунцій підійшов до престолу, повитав Його латинською промовою о. ректор Сліпий. Висказуючи радість з приводу відвідин Достойного Гостя, промовець пригадав, що з мурів тієї Семинарії, які мають честь витати Репрезентанта св. Отця, вийшло 8 тисяч священників, більше ніж 50 митрополитів, архієпископів та єпископів. Отсі віддані слуги Христа приїздили сюди з усіх земель, де живуть українці, без різниці державної приналежності, не лише з Європи, але теж з обох Америк, вони належали не лише до української народності, але походили також з Росії, Білоруси, Румунії, Мадящини, Югославії, Болгарії. Ті цифри і засяг впливу Семинарії вказують на великий вклад, який вона дала у скарбницю вселенської Церкви. З просьбою апостольського благосло-

венства закінчив о. ректор свою гарну промову. Апост. Нунцій відповів у коротких словах та уділив усім апостольського благословення.

Після того Нунцій оглянув музей і бібліотеку Академії, викладав салі, робітні і молитовницю. Потім відбулася у Його честь коротка академія, яку влаштували студенти богословії майже без підготовки. На її програму зложилися: промова о. ректора Сліпого, в якій він заторкнув взаємини України з Апостольською Столицею, що почалися ще за папи Інокентія III. та що їх потім продовжували папські легати. Далі були точки вокальні, інструментальні, декламація і сольоспів — усе виконане силами студентів Богосл. Академії.

Після академії відвідав Нунцій гр.-кат. Малу Семинарію, де Його повитав о. ректор М. Хавлюк. Потім був у рефектарії Великої Семинарії на спільній вечері, в якій взяли участь оба єпископи, священники-професори Богословської Академії і питомці. У Його честь підніс о. мітрат Сліпий відповідний тост, на який відповів Апост. Нунцій короткою промовою, зверненою до питомців, як будучих священників.

Апост. Нунцій покинув мури Богосл. Академії по год. 9-й ввечером.

Ціле приняття пройшло в дуже милій атмосфері. Воно залишило на учасниках враження достойної і дискретної імпрези, проте помітної своєю культурною вибагливістю.

Не виїздити на Закарпаття!

Довідуємося, що вістки польської преси про те, немов із Закарпаття тамошня влада видає польських громадян, які приїхали туди нелегально, подекуди відповідають правді.

Дійсно, знаємо такі конкретні випадки. Тому повторюємо ще раз нашу пересторогу перед виїздом на Карпатську Україну.

— о —

Італія домагається, щоб Мадящина зрезигувала з претенсій до Карпатської України.

Коментуючи недалекий виїзд мін. гр. Чіана до Будапешту західно європейська преса пише, що цілком тої візити є спонукати мадьярський уряд, щоб він дефінітивно зрезигнував

з Карпатської України та вплинув на пресу, яка далі домагається прилучення Карпатської України до Мадящини.

— о —

Перед димісією румунського уряду?

По інформаціям, що наспіли з Бухарешту до Парижа, румунський прем'єр Мирон Крістіа задумує вже в найближчих днях димісіювати. Причина — лихий стан здоров'я 70-літнього прем'єра-патріарха. Як наслідок Мирона Крістіа називають б. прем'єра Вайда Войводу і

теперішнього міністра внутрішніх справ Калінеску. Одночасно в Парижі говорять, що також міністр закордонних справ Коммен мав би уступити й зайняти становище румунського амбасадора при Ватикані.

— о —

ВАНІЛІНОВИЙ ЦУКОР
до ПЕЧИВА

КОСТ.
ПЛАСТ.
ПРОДЮСЕРСТВО

3 польських справ.

ЧИ ВІТОС ВЕРНЕТЬСЯ ДО КРАЮ?

Деякі провінційні осередки „Строніцтва Людового“ перевели у себе ухвали, якими уно-важнюють членів головної ради партії поставити на найближчому засіданні ради внесок: Формально закликати Вінцентого Вітоса до повороту до краю. Ці ухвали свідчать про те, що т-зв. партійні низи не мають надто великого до-віря до теперішнього проводу партії, особливо до б. маршала сойму Ратая.

Можна сподіватися, що на найближчому засіданні головної ради „Строніцтва Людового“ справді перейде внесок, яким партія домагатиме повороту Вітоса до краю. Цікаве тілж, як поставиться до такого заклик сам Вітос. Є вістки, що Вітос, який не був схильний вертатися тепер до Польщі, в останньому часі взяв під увагу можливість свого повороту та зго-шення до судової влади. Панує переконання, що якби Вітос справді рішився на такий крок, то йому напевно подарували би кару.

З уваги на те, що головна рада „Строніцтва Людового“ збереться щойно 15-го січня 1939 р., поворот Вітоса можливий не раніше як у другій половині січня.

Ходять чутки, що крім Вітоса, має намір вернутися до Польщі також Войтіх Корфанта

ПОРОЗУМІННЯ ПОЛЬСЬКИХ ПОСЛІВ І СЕНАТОРІВ СВЯЩЕННИКІВ.

З ініціативи незалежного соймового посла кс. Любельського, відомого зі свого знаменитого виступу проти Озону на першому засіданні теперішньої сесії сойму, створено порозуміння польських послів і senatorів священників, якого метою є співпраця в релігійних справах.

До цього порозуміння приступило 10 священників, 6 послів і 4 senatorів, а саме: кс. кс. Троховський, Гофман, Любельський, Падач, Сандецький і Шимановський і senatorи кс. кс. Блізінський, Махай, Носалевський і Зелек. Головою того порозуміння вибрали кс. Любельського.

Треба замітити, що до того порозуміння входять священники з Озону і зпоза нього.

ГРУПА ПОЛК. ВЕНДИ ГОТОВИТЬСЯ ДО НАСТУПУ.

Довго товклася справа до деякої міри сен-зацийного виступу шефа штабу Озону, полк. Венди проти господарської політики відпремі-ра Квятковського на першому засіданні сойму. Цей виступ викликав великий шум у польських політичних колах. Відбулася в тій справі бер-посередньо після виступу полк. Венди конфе-ренція у маршала Маковського, відбулася кон-ференція чотирьох на замку і вкінці полк. Вен-да заявив у соймі, що думки, які він висловив у своїй попередній промові, є його особистим поглядом.

Та все-ж справа на цьому не покінчилась. В „Кур'єрі Польським“ появилася стаття, якої ав-тор — політичний звітодавець того часопису — твердить, що найближчі приятелі і політичні дорадники полк. Венди признали, що його пер-ший виступ був передчасний і непотрібний на-разу на пленум сойму, але щодо самого пре-мету конфлікту нема ніяких сумнівів. З теперіш-ньої тактики групи полк. Венди можна догаду-ватися, що ця група знову почне свою кампа-нію за господарсько-інвестиційні плани і пере-водитиме її передовсім у соймових комісіях.

СПРАВА ВИБОРЧОЇ ОРДИНАЦІЇ.

Редактор „Роботніка“ М. Недзальковський виступив на сторінках свого часопису з проє-том, щоб проєкт нової виборчої ординації від-шов з ініціативи президента держави. Але Недзальковський виходить з неправильного по-своку, будьтоби квітнева конституція дає президентові держави таке право. Навіть за-одно з квітневою конституцією президент ор-джави не може проголосити виборчої ордина-ції декретом, бо це прерогатива парламенту.

Сторінка без політики.

Питання протигазової оборони дітей.

Протигазова оборона дітей під час війни є незвичайно важкою справою, може навіть важнішою від оборони старших людей. Протигазова оборона старших властиво вже належить до розв'язаних питань, бо вже передбачено всі можливі ситуації, в якій спосіб мають старші боронитися й поводитися в часі газового наступу. Зате дуже дивно, що досі мало праці присвячено обороні перед газами саме тих безборонних малих сотворінь, як рівнож дуже мало цікавляться зацікавлені в питанні протигазової оборони справою токсології дитячого віку та метод протигазової оборони дітей. Світ чомусь немов забув про тих найменших. Коли переглянемо протигазову літературу (розуміється, що по українськи й досі ще нема ні одної книжки про протигазову оборону!), то про дітей не знайдемо нічого. Аджеж не вільно забувати про те, що діти є найбільш вразливим елементом на бойові хімічні засоби та що в найближчій газовій війні саме діти викажуть найбільший відсоток жертв, що буде тим більш болюче, бо діти творять у військовій добі найцінніший нарібок, якого завданням буде виповнити всі страти спричинені газовою війною серед старших людей.

На щастя, здоровий відривок протигазової оборони дитини починає будитися вже в різних краях. Значна кількість появилися перші апарати й маски для оборони дитини і можна вже мати надію, що це питання буде в найближчій будучині розв'язане. Загроза для дітей повинна бути найважливішим аргументом, що промовляє за заборону атакувати безборонне цивільне населення внутрішні воюючих держав, бо в такому разі найбільше можуть потерпіти діти.

В останніх часах доходять з Англії вістки, що там вже сконструювано дитячі візочки, що хоронять перед газами, саме тому, що малим дітям дуже важко закладати протигазові маски. Візочки так збудовані, що замикаються зовсім герметично за одним потягненням. З боку знаходиться помпа, яка набирає повітря

і фільтром очищує його та впроваджує до візочка. Ті візочки вперше випробовано на котках і псах. Проби виказали, що газів справді не проникають до нутра візочка. Після таких проб розпочали вже серійну продукцію протигазових візочків. Їх ціна через те стає дуже приступна, так, що вони можуть стати продуктом масової продажі.

Стільки принесли часописи. Треба при цьому зазначити, що цю думку не першу переводять в життя в Англії. Такі візочки з фільтруючим апаратом фабрикують теж у Б. Австрії та незалежно від австрійського візочка, в Німеччині виробляє їх фірма Штольценберг вже від кількох літ. Ті візочки мають крім фільтру ще й кисневі ізолюючі апарати. В Німеччині випустили у продаж протигазову маску для цивільного населення, яка в найменшій вимірі може бути ужита теж для дітей у віці від 4—5 літ.

Дуже цікаву розв'язку питання протигазової оборони дітей подав у Франції інж. Леб, який придумав спеціальні ущільнені протигазові дитячі плащики, до яких пристосовано відповідний фільтр для допровадження повітря іззовні, або відповідний апарат, який втворює кисень.

Є ще кілька інших винаходів в тому напрямі, які свідчать про те, що світ починає дуже цікавитися протигазовою обороною дитини і починає працювати в тому напрямі, щоб успішно розв'язати цю квестію. Очевидно, ніяка мати не купить для себе так довго протигазової маски, доки не дістане її теж і для своїх дітей. Автім воно цілком зрозуміле і зовсім раціональне, зі становища жінки й матері. Треба тільки жалувати, що досі жіночі організації виявили в цьому напрямі таке мале зацікавлення цією переважною справою для будучини грядучих поколінь і не здобулися на відповідний натиск у справі успішної розв'язки такого справді пекучого питання.

Іч.

Лікарська штука в державі азтеків.

Наука про вживання зілля в лічництві стара, як світ. Вона має в собі якусь таємничість, що особливо промовляє до уяви людини та її захоплює. А саме загальною істину переконання, що кожна хвороба має у природі відповідний лік у рослинному світі і ту хворобу можна вилікувати тільки тим зіллям чи рослиною.

Це можна ще й нині запримітити на селі, де різні знахори й ворожки м. і. лічать різні хвороби зіллям. Очевидно, при тому ліченні вони не заховають ніяких вимог гігієни, то й не диво, що вони більше шкодять хорим, як допомагають.

Але в ліченні рослинами й зіллям є багато добрих прикмет і до цього поволи вже починає повертатися новітня фармакологія.

В народів, в яких релігія стояла у зв'язку з медициною, священники були одночасно лікарями й дуже заздрісно берегли таємницю лічення рослинами й зіллям. Так було у старовинному Єгипті, так ще й досі є в Тибеті, де Лами займаються від віків медициною і мають велике лікарське знання, при чому при ліченні вживають майже виключно рослинних ліків.

Велика кількість рослин, що їх уживають у новітній фармакопеї, походить від індіан-азтеків, мешканців Мексика. Іспанські конкістадори найшли в Америці не тільки золото, вони відкрили там теж з невеликим здивуванням глибоке знання лічництва серед мешканців „дикунів“ відкритої Америки.

Під цим оглядом тут найбільш міродатний є Фернанд Кортес, що завоював Мексик. Його цікаві листи до іспанського короля Карла V., в яких він саме й пише про азтекську лікарську штуку.

Темікстітан (пізніший Мексик), столиця азтеків, уявляв собою незвичайно гарний вид у той час, коли до нього вступили іспанці. Оригінальна архітектура безчисленних палат і святищ, мережа розгалужених по цілому місті каналів, по яких перепливали умаєні квітням човни, величезна кількість квітів по городах і на низьких лахах палат, бавовисти й багаті одяги

мешканців — все те викликало в іспанців найбільше здивування. Кортес і його товариші часто порівнювали столицю азтеків до Венеції з причини численних каналів, що творили в місті справжні вулиці.

Дізнав Кастільйо, літописець тієї виправи записував дуже совісно все, що трапалося в дорозі. Він зовсім оправдано запитав здивованний тим, що видів, коли вступили до Темікстітану: „Невжеж все те, що ми бачимо — це не сон?“

Дуже цікавий лист Кортеса, що він його писав до короля 13. жовтня 1520 р., в якому він дуже мальовничо описує першу зустріч із цісарем азтеків Монтесумою:

„...Коло тисячі найзнаменитіших громадян міста вийшло на стрічу, всі убрані в багаті одяги. Коли вони зблизилися до мене, дотикали рукою землі, опісля нахилилися й цілували землю.

Ми перейшли через міст. Там очікував нас володар держави, цісар Монтесума, в товаристві 200 дворян. Всі були босоніж, але в багатих одягах. Вони йшли наче в процесії по обох боках широкої та довгої вулиці. Монтесума йшов по середині. Два вожди піддержували цісара по під руки. Всі три були одягнені однаково, з тою тільки різницею, що один лиш Монтесума мав на ногах черевники. Я зісів із коня і хотів обняти цісара, але ті два вожди дали мені знак, щоб я його не торкався. Всі три похилилися переді мною і поцілували землю. Потім цісар велів своїм братам стати біля мене і всі дворяни зложили мені глибокий поклін.

Я зблизився до Монтесуми та знявши нашийник з перелі кришталь, вложив його цісареві на шию. Потім пішли ми разом у глибину міста. Коли ми перейшли кілька вулиць, один із дворян приніс два нашийники з кольорових мушель, дуже цінених у тому краю. При кожному нашийнику було вісім золотих привісок, викованих незвичайно по мистецьки. Монтесума повісив їх мені на шию. Вешті поійшли ми по

гарної палати, де все було вже приготоване до нашого прийняття. До тої палати впровадили нас не цісар“.

Листи Кортеса свідчать про високий рівень цивілізації азтеків. Кортес був не тільки заманим вождом, але цікавив його теж різні прояви життя азтеків. Їх держава була багата в золоті й достатки. Урожайна мексиканська земля родила багато какао, тютюну, бавовни, й ін. Заменимо удержувати греблі й дороги лучили стільки з цілою державою. Архітектура, різьба, золотництво мистецтво стояли дуже високо, теж ткацтво й виріб різного роду одягу та прекрасних предметів з кольорових пер.

Палагу Монтесуми оточували величезні сади. Біля величезного зоологічного городу, в якому іспанці оглядали з подивом різні тварини, знаходили й американської фауни, знаходилися в тому ж місті й сади, що мали найчудніше опірени. З того пірня вироблювали для Монтесуми та його двору плащі, зброю, шоломи і т. д.

Монтесума мав теж ботанічний город, в якому плекано поверх три тисячі лічних рослин. Багато рослинних ліків, що їх тепер уживаємо, привезли в тому часі іспанці з Мексики. Мексиканська медицина знала безчисленну кількість рослинних ліків, що їх пристосовували дуже успішно в найрізніших хворобах: тиф, каскарасаграда, кока, копаль, кураре, діксон, кондуранхо, саваділля, сапарілля, верена й багато інших збогатили вже в короткому часі європейську фармакопею.

В одному із листів писаних до короля Кортес згадує: „Вулицю, призначену виключно для продажі лічних рослин. Можна там знайти різні рослини і коріння, що ростуть у тому краю. Деякі доми виглядають як аптеки, продають у них вже готові ліки: пили, масти, шпирити і плястри“.

Лікарське знання азтеків зробило велике враження на Кортеса, тим більше, що він мав його сам на собі в часі прикрої хвороби. Коли він виждоровів запевнював короля, що не має ніякої потреби привозити іспанські ліки до Америки.

Крім рослинних ліків азеки дуже часто користувалися при хворобах також парові купелі (ванни). Кортес дбав про здоров'я своїх вождів і сам вживав всіма способами, що відносилися до збереження стану його армії. Він постановив відправляти лічницю на тому місці, де стрінувся з цісарем Монтесумою, щоб увіковічити ту важливу хвилину.

Шпиталь вибудували й назвали „Шпиталь Ім. Непорочного Зачаття“ (Ель госпіталь де Пуїссіма Консепціон). Цей шпиталь вибудували з мистецько тесаного каміння, внутрішні стіни жили найгарнішим пахучим кедровим деревом, що його спроваджували з горами околиці Кубань. Шпиталь був приватною власністю цариці Кортеса, наслідники цього великого міста мали обов'язок давати фонди на його утримання й ведення.

Загально тоді говорили, що Кортес жив той шпиталь тому, щоб нагородити за жорстокості й захланність, що йому чинили азеки. Завойовник держави азтеків не зміг повернути до Іспанії провів останні літа свого життя в самоті й відокремленні. Кортес вмер на невідчужності короля, якому прибув з країн, аніж переказали йому його королівські предки“.

В 1794 р. тіліні останки Кортеса, поховані в Іспанії, перевезли до Мексикі й поховали в каплиці збудованого ним шпиталю. По хіжаних роках їх відли усунули під час завоювання Іспанії ніхто не знає, де вони.

Шпиталь, що його Кортес вибудував у столиці Мексикі існує до нині. Навіть у наш час в ньому в нічому не порушили гарної архітектури, яка є цінною пам'яткою іспанського мистецтва того будівництва. Під гарними стінами шпиталю лічать тепер наші європейські неможливі конкістадори і переможники ази.

НОВИЙ СПОСІБ ЗАКЛЕПУВАННЯ

Виробництво Гайнцель Флюгелшнейдер тоді впровадило оригінальний спосіб заклепування (нігування). В голові нігу поміщають в анбуховий набій. При огріті головки набію анбух та вигоріє головку набію, а анбух падає творення соломи молотом. Ті анбухи четвертинку слабші від звичайних, але до складу напаяв та виробу збірників надаються вони добре.

У перші роковини смерті
бл. п. ІЗИДОРА ГРОМНИЦЬКОГО
відправиться в суботу 17. грудня 1938 в г. 8.
ПОМИНАЛЬНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ
в Церкві Усп. Пр. Діви у Львові.

МІСВИНКИ.

— Магазин постелі Р. Джала — Львів, Хоруншини 5, поручає ковдри, матраци — переробляє ковдри по 4 зол., матраци по 6 зол. Приймає пір'я до прання. Тел. 294-81 1825 62-10.

— Миколайський вечір Карпатського Лещетарського Клубу, Філії у Львові, відбудеться 18. грудня 1938, р. у малій залі М. Т. ім. Лисенка. Роздача дарунків, багато несподіванок, джез Ябця. Початок в год. 21-й.

— Вуйкові Андрійкові і Теті з Ім'янами і Новим Роком сердечні бажання шле „Воло“, 2947

— „Хром“, Львів, вул. Руська 20, тел. 271-83, поручає по найдешевших цінах футра жіночі і чоловічі та всякого роду футрянні шкірки, як також перекрашує і переробляє уживані футра за найновішими фасонами. 2259 1—2

— На Святого Миколи — найкращий дарунок — ошадний український радіоприймач „Селектор“, Львів, Сикстуська 43, тел. 254-22. 2948 1—2

— В понеділок, 19. грудня, год. 12-та в салі Лисенка, Академія в честь Митрополита Андрея. Більші набувати в Союзнім Базарі в п'ятницю й суботу від год. 15—18. 2956 1—1

— Українські авдіції із закордонних радіо-станцій слухайте тільки на радіоприймачах ф-ми „Е-комп“, Львів, вул. Сикстуська ч. 29, тел. 203-30.

— Другий з черги виклад ред. Миколи Голубця з циклу „Наш Львів“ відбудеться у львівській Дружині Княгині Ольги в п'ятницю 16. ц. м. в 6-й годині ввечір у домі організації. По цікавими першим рефераті заохочувати до участі в дальших хіба не треба. Всі прийдемо.

— Загадка III-ої Німеччини. Заходом філії „Т-ва Українських Наукових Викладів ім. П. Могили“ в п'ятницю 16. грудня ц. р. в год. 18-й (а не в год. 19., як було помилково подано в попередньому числі) у салі Т-ва „Українська Бесіда“, Рутівського 22, вголосить д-р Дмитро Понцов відчит. п. т. „Загадка III. Німеччини“.

— Другий відчит з циклу відчитів т-ва „Плай“ вголосить в неділю 18. ц. м. в год. 17. д-р К. Паньківський на тему: Карпатська Україна в домі т-ва „Плай“, при вул. Чарнецького ч. 26, партер.

— Збірка на Українську Захоронку перед українськими установами і церквами у Львові відбудеться за дозволом Городського Староста в неділю 18. ц. м. Просимо українське громадянство не минати збірників!

— Пам'ятник Словацькому у Львові рішили покласти поставити в Єзуїтському парку. Місце під пам'ятник вибрано і затвердить міська рада м. Львова.

— Арсенал зброї і муніції в „Домі Медиків“. „Век Нови“ з 16. ц. м. пише: Зі середи на четвер (15. ц. м.) влада безпеки при участі віцепрокуратора перевела сенсаційну ревізію в Домі Медиків при вул. Слодовій. Влада безпеки мала вже від довшого часу інформації, що в цьому домі приміщений арсенал різного роду зброї, що її вживали бойки студентів допускаючи різних терористичних актів і у високим школах і поза ними. Висліди ревізії дали владі матеріал, що компромітує багато студентів. І так у кімнаті студентів Зарембського і Шамоцького поліція знайшла два військові кріси; тому обох студентів арештувала. В іншій кімнаті, в якій мешкають студенти Опеля та Орхеля, поліція знайшла петарду з льонтом, довгим до будинку, з цієї саме кімнати з другого поверху скинули на подвір'я сусідньої камениці пачку, в якій була петарда, дві гранати та кірсоні набой. На щастя гранати не вибухли. Далі в кількох кімнатах поліція знайшла багато ножів, з того кілька пружинних, і багато летючок з негальним змістом. Поліція арештувала студентів, в яких найшла ножі та летючки. Вістка про висліди ревізії вистикала величезне враження в університетських колах. Влада веде слідство.

— Львівська хроніка. В четвер 15. ц. м. рано висконали з IV. поверху зі шпиталю Суспільної Обезпечальні при вул. Курковій 44-літній Роман Буць, шофер вояцького уряду, якого приїхали до шпиталю в суботу 10. ц. м. з хати, де він важко зранився бритвою. Причина самогубства невідома. — Зі столарського наряду А. Циндлера при вул. Замарстинівській ч. 25, невідомі злодії вкрали минулої ночі столарське при-

ладдя вартості коло 2.000 зол. — При вул. Красунинській упав з висоти першого поверху шофер М. Бідак, який працював при будові свого дому і важко потовквся.

— Труп молодого жінки і самогубство лікаря. У вівторок 13. ц. м. рано прохожі знайшли тіло молодого жінки на будівельній площі при вул. Прондзинського у Варшаві. Лікар з рятункового поготиля ствердив смерть з невідомої причини. На устах померлої були сліди йодуни. Секція тіла виявила, що невідома жінка померла на удар серця під наркозою підчас недовольної операції. Вже по смерті невідомої жінки попарено її уста йодиною, мабуть, щоб насунути здогад, що вона скінчила самогубством. Тимчасом поліція ствердила, що померлою є 27-літня Марія Рудницька, державна урядниця в Сарнах. До Варшави приїхала тому, щоб піддатись недовольній операції. В понеділок перед вечором вийшла з хати забираючи зі собою 100 зол. на гоцорар для лікаря і від того часу вже не вернулася до хати. Отже вже не було ніякого сумніву, що Рудницька померла підчас операції в кабінеті одного з варшавських лікарів, який опинився в дуже скрутному положенні. Тому вночі вивіз мабуть її трупа самоходом на Волю, де викинув її тіло на будівельній площі при вул. Прондзинського. Щоб розяснити трагічну смерть Рудницької поліція переслухала тих лікарів-гінекологів, які вже були карані за недовольні операції або проти них ведуть ще слідство за такі справи. Між іншим поліція ствердила, що до Варшави приїхав недавно з Кракова лікар д-р Болеслав Герман, проти якого влада веде вже слідство у зв'язку зі смертю його пацієнтки по недовольній операції. Тоді то пацієнтку перевезено вже нанів живу до шпиталю у Кракові і записано під фальшивим прізвищем. Тому варшавська поліція переслухала теж між іншими лікарями і д-ра Б. Германа, але не ствердила, хто з них перевів недовольну операцію. Щойно в середу 14. ц. м. рано заалярмовано поліцію, що лікар д-р Болеслав Герман скінчив самогубством у своєму помешканні при вул. Кошиковій, де займав 5-кімнатне мешкання. Поліція ствердила, що д-ра Герман не спав цілу ніч переглядаючи свої записки в кабінеті. В год. 5.30 рано вистрілом з револьверу відобрав собі життя.

— Сенсаційна афера з фальшуванням документів. Варшавська поліція повідомила львівську поліцію, що від німецького жида Самуїла Гіршгорна відобрала фальшивий документ тожності, що його видав львівський магістрат. Гіршгорн признався у слідстві, що за згаданий документ заплатив урядовцеві Болеславові Малиновському 200 зол., хоч він спершу домагався 2.000 зол. У зв'язку з цією аферою поліція арештувала урядовця Б. Малиновського, двох свідків: Процика і Калитовського, які потвердили тожність Гіршгорна, власника камениці при вул. Під Дубом, Самуїла Дінера, який зголосив, що Гіршгорн у нього мешкає та писарчука М. Цинцюрака. Свідки і Цинцюрак дістали по 3 зол.

— Обстріляли особовий поїзд на Тешині. Краківський „Л. К. Ц.“ з 16. ц. м. повідомляє, що в понеділок 12. ц. м. обстріляли та обкидали каміннями польський особовий поїзд між станцією Добра та Гнойнікі. В поїзді вибито кілька шиб, але нікого з подорожніх не зранили. Польська поліція ствердила — запевняє „Л. К. Ц.“ — що згаданий поїзд постійно обкидують камінням чеські бойовики, які походять з Добрашці. Войковці, Доброї та Гнойніки.

— Перший в'язень у Ватикані. Ватиканський суд засудив у середу 14. ц. м. Марію Політі, кассієра ватиканської бібліотеки, на 4 роки і 4 місяці в'язниці за крадіж. Виявилось, що Марію Політі вів довгий час подвійне життя. В день совісно сповняв свої обов'язки кассієра ватиканської бібліотеки, а вночі виїздив до Риму, де гуляв з дівчатами легких обичаїв. На ці забави треба було багато грошей і тому веселий Марію допускався грошових зловживань.

— Мережа автострад. В четвер 15. ц. м. віддали до вжитку останні відтинки автострад у Німеччині, що їх будову передбачувала програма на цей рік. Довжина викінчених до 15. ц. м. автострад у Німеччині сягає 3.062 км., 1.400 км. будують, а 2.315 км. мають ще збудувати. Траса автостради, що веде від Балтійського моря до Альп, вже зовсім готова. Автостраду, що получить Рен з Кенігсбергом, уже докінчують будувати.

— Несчастливий випадок аннамського цісаря. У пралісах Аннаму, 250 км. від столиці Сайгону, трапився несчастливий випадок 26-літньому цісареві Аннаму Бао Дай підчас полювання. На місці випадку вийшли лікарі літаком. Цісар Бао Дай виконувався в Парижі і вступив на престол перед 13-ти роками.

ГІЛЬНИ 2 ДНІ

ПАТНІЦЯ І СУБОТА

М. Гандельман, ЛЬВІВ
Практичні дарунки на СВ. МИКОЛАЯ. Купити 4-х тнанога бархану в ціні зол. 2.25 за цілий купон або пачку 3 м. фліпелі в клітці на сорочку жінки в ціні зол. 1.50 за цілу пачку. — На всі ці подарунки терміни обміну ми ціни до 15%. — Замовляйте з провінції полагодуємо за підлягати.

— 20 років важких робіт за співучасть у вбивстві ген. Мілера. В середу 14. ц. м. закінчили в Парижі сенсаційний процес проти жінки російського генерала Скобліна, співачки Плевської за співучасть у вбивстві ген. Мілера. Його судили агенти Г. П. У. 22. вересня 1937 р. між год. 12.15 та 12.30 пополуночі в Парижі і негайно везли вантажним авто до Гавру, де жила жінка на його російський корабель „Марія Улановська“ і відїхав ще того самого дня вечором до Лонг-Град. Ген. Мілер був головою військової організації російських емігрантів і він інтенсивно протисовітську акцію. Тому то за його діяльність слідкувало дуже пильно Г. П. У. при цьому ж ген. Скобліна, який був агентом Г. П. У. При його допомозі агенти Г. П. У. схопили Мілера і вивезли таксамо, як ген. Кутанова, до Парижа вночі з 22. на 23. вересня 1937 р. і відомо, де перебуває, на лаві підсудних залишив його жінка, яка знала про „злочин“ свого чоловіка та йому помагала. По 10-денній справі присяглі судді потвердили йому підступність і на основі такого вердикту трибунал засудив Плевську на 20 років примусових робіт і на 10-літнє вигнання з Франції по відбутті кари. Ген. Скобліна судитимуть окремо позовочно. Проти паризького суду викликав сильне враження в Франції і в цілій Європі. Він є найкращим зображенням тих настроїв, що зросли в останньому часі у Франції проти Світіа.

— Щось у саму пору. Звернувши увагу Шансону на тачку на приватному провазі, яку тепер перевозив в бричку охорони РОТ і РУДЕРФЕР, Львів, Львівська 11, пов. над кіном „Палас“. Це фабрика з виробленням вже тепер літаків однієї і пачку машини в графіцію — укладку інтенсивну частку і організм, палта і футра першорядних матеріалів за дуже низьких цінах.

З судової салі.

ЗА ПРИНАЛЕЖНІСТЬ ДО О. У. Н.
І РОЗКИНЕННЯ ЛЕТЮЧОК.

Дня 13. грудня ц. р. відбулася судова справа в Журавні перед Стрийським Окр. Судом за приналежність до О. У. Н. і розкидання летючок тієї організації на території громади Володимирець. Перед судом станули три селянські хлопці із Володимирець: Пилип Табак, Осип Іванчик та Гриць Кашиї, всі три арештовані в грудні ц. р.

Акт обвинувачення закидував підсудним, що вони вночі з 23. на 24. липня ц. р. розкидали на території Володимирець летючки О. У. Н. та писали про смерть полк. Коновальця і тачку приказ тієї організації дозволили. До цієї сенсаційної розправи з огляду на участь одного із Володимирець стануло понад 50 селянських хлопців. Дня 14. ц. м. в 7. год. веч. проголошено рішення суду, яким засуджено: Осипа Іванчика на 5 років в'язниці, Пилипа Табаку на 5 літ і Гриця Кашиї на 3 роки. На проголошення присуду з'явився перед судом майже ціле велике село Володимирець, так, що поліція мусіла аж розганяти натовп.

ПІД ЗАМІТОМ СФАЛЬШУВАННЯ
ДОКУМЕНТУ.

Дня 12. грудня ц. р. відбулася у городському суді у Журавні перед Окружним Судом Стрийським на виїзній сесії розправа проти організатора філії „Просвіти“ в Журавні Януша Петра під замітом сфальшування підписки, виленої солтисом громади Сосиса на читальні „Просвіти“ з того таки села „Просвіти“ до подання на проєктоване свято „Просвіти“. Підсудний боронився тим, що підписку він заголжував у канцелярії філії в Журавні, а не в Сосисі, написав на верш посвідки до канцелярії суду, написав, уважаючи, що солтис громади Сосиса, бо посвідка разом з підпискою була в староства в Жидачеві. Останче суд засудив урядовця філії, хотів у той спосіб звільнитись у волосному уряді в сумі 2 зол. за його вини та засудив на кару 6 місяців в'язниці із приминенням на три роки і 20 літ в'язниці Боронив адвокати д-о В. Мікласевич.

КРЕМ
НАЛИНА
№ 2
(пінтовий)
племне цери,
хоронить перед
зморщинами
і їх усуває.

Крем Halina № 2
(пінтовий)
племне цери,
хоронить перед
зморщинами
і їх усуває.

3 концертної естради.

ЮВІЛЕЙНИЙ КОНЦЕРТ У 25-ЛІТТЯ МУЗ. Т-ВА ІНСТИТУТУ ІМ. М. ЛИСЕНКА В СТРИЮ

Як завершення свят 25-ліття заснування філії Муз. Т-ва та Інституту ім. М. Лисенка у Стрию — відбувся дня 7. п. м. святочинний концерт, у якого програму ввійшли — крім промов і привітань — хоріві продукції драгобицького і стрийського „Бояну“ та сольові концертні виступи учителів стрийського Муз. Інституту. Із промови концерту — голова стрийської філії Муз. Т-ва Лисенка п. В. Котович на вступі задав коротко історію заснування та розвитку товариства і муз. школи у Стрию, підкреслюючи заслуги поодиноких членів та учителів. Відтак, як відпо-вучник матеріального Муз. Товариства у Львові вголосив гарну, настроєву, оригінально подуману промову про патрона Муз. Т-ва ім. М. Лисенка, як символ творення української музичної культури. Привіти відчитав (за хворого д-ра Гарасимова) інж. Бандера, проголосивши іменування товариством з нагоди 25-ліття деяких по-четних членів.

В концертній частині були дві сольові інструментальні точки: фортепіанова і рапсодія Лисенка блискуче виконана п. Г. Левицькою, теперішньою директоркою і учителькою Муз. Інституту в Стрию, і скрипкова соната Цезара Франка, якої виконави, скрипак проф. І. Пова-лячек і піаністка п. Г. Левицька — вповні до-строїлися до високих виног цього прекрасного, хоч і як трудного твору. Головна частина хоро-вих точок (Людвиг „Кантата у 25-ліття“, Гендль „Адаман“, Лисенка хор з оп. „Утоплена“, „Туман хвилями лягає“ і Н. Вахнянина хор з Ку-лака: „Ура у біа“) — припала до виконання чомусь Драгобицькому Боянові, що під орудою свого диригента В. Пюрка виступив у поважно-мучислі коло 60 членів, та проявив великі голо-сові вальори, чистоту інтонації, гарне ритмічне (рідне у нас!) зіспівання, і значну культуру. Стрийський Боян обмежився чомусь (невже із почуття скромності, чи чемності місцевих су-проти гостей?) тільки до виконання одної точ-ки: 1. і 4. частини Лисенкової кантати „Радуйся живо неополитан“, і виконав її під орудою місце-вого принагідного диригента п. Буливева доволі поправно й чисто, виклаючи багатство гарних голосових матеріалів, однак мале зіспівання і деякі технічні й ритмічні прогріхи.

Хоча й дехто із присутніх на концерті по-мітив, може й слушно, що у програмі концерту замало творів Лисенка та українських композит-орів, головні, що у ній не було точки сольо-співів, — то навагал свято зробило під кожним оглядом на всіх піднесе й гарне враження, да-то мабуть заслужене задоволення аранжерам гаята, та працівникам на полі музичної культури Стрийщини.

ТРЕТІЙ КОНЦЕРТ З ТВОРІВ В. БАРИНСЬКОГО

На третьому з черги концертів з творів В. Баринського з нагоди його 25-ліття, — що від-бувся в суботу 10. п. м. в малій залі Лисенка, — піаніст п. Р. Савицький зважився показати нам образ фортепіанової творчості композитора на однім музичнім вєсорі. Хоча й фортепіанові твори В. Баринського становлять квантитатив-но одну з головних частин його творчості і да-ють піаністові доволі значний матеріал до вибо-ру, і хоч не вичерпний репертуар для наших піані-стів (від абсолютних Інституту до Любки Ко-лессі виключно) проте ця обставина утруднювала трохи завдання одному виконавцеві одного фор-тепіанового композитора на однім вєсорі. Раз-півністові трудно було дати у своїй інтерпрета-ції щось нове, оригінальне, а проте вальори п. Р. Савицького як піаніста із його навистично-технічною та його примовляючим, здоровим ін-терпретаційним настрійом — може не всіма лиши ідеально-агітно ділією із тонкою та хито-вою конструкцією його гармоніки, із крутою закладено настроїв автора. Але не зважаючи на все-те, піаніст вийшов переможно представляючи творчість ювілейного ілюміна. Особливо мусимо бути йому вдячні за виконання в цілості прекрасної, а трудної і різко виконавчої „Світ“ компози-ції.

С. Д.

ВІДУКИ ДНЯ.

„Вплоть до атделенія“...

Іосіф Віссаріоновіч Сталін, перший грома-дянин С. С. С. Р., любий вождь усіх народів, а батько й опікун совітського народу, геніаль-ний присмирник білої і червоної контрреволю-ції, могутня правниця більшовицької справед-ливости, автор найкращої конституції і пр. і пр. живнув рукою. На той живок грузин Мордокі-дзе, ангел-хоронитель диктатора, витягнув на-гай і сховався за котарою, в якій „для прикра-си“, на висоті людського ока були викроєні лірки. Тоді божевільний Віссаріоновіч натиснув електричний гудзик, двері безшелесно відчи-нилися і в опанцирений кабінет увійшов містер Смайт, англійський журналіст.

— Маю честь предст...

— Знаю. Сідайте, будь ласка! — перебив йому геніальний диктатор. — Ви певно на ін-терв'ю?

— Єс, містер. Я хотів би довідатися, як стоїть справа з Україною. Бо я тепер...

— Дуже її на зуби взяли, правда? Але дивно мені, що про таке питаєте. Україна, як нам відомо, це федеративна республіка в Ра-дянським Союзі.

— Так, мені це відомо. Але я хотів би щось ближчого...

— Близького... Отже У. С. Р. Р., іншими словами Україна, це друга з ряду сестра вели-кої радянської рідні. Вона має всі права...

— Вплоть до атделенія! — докинув містер Смайт.

— Так є. Кожної хвилини має право ви-повісти добровільний союз з іншими сестрами.

— Навіть з першою сестрою?

— Очевидно.

— Але я маю спеціальний один запит...

„ЛЮТОС“, Львів, Синьовська 21.

3 кіна.

КІНО „КАСІНО“: „ЛОРД ДЖЕФ“.

Виховна американська фільма у тому най-кращому розумінні, коли гарно вибраний при-клад з життя молоді вказує на методи англо-саксонського виховання такі різні від наших. Хлопчину залишено без батьків, якого викори-стали великі ошукації для своїх злодійських планів, віддають до сиротини і влізти до під-готовчої школи до моряків. Хлопчина має пре-гарну вдачу; він розумний, але надмірно заро-зумілий, нетовариський, збунтований проти вського авторитету, пробує всяких хитрощів, щоб нашкодити заведену дисципліну. Його на-ставники — військові люди ніразу не нервують-ся, коли він відповідає їм нахабно та визивно; вони не карують його так, щоб дати йому при-від до бунту та незадоволення, а хотять розбу-дити в ньому любов до школи і середовища. Справжнє виховання перебирає на себе його товариш-ромесник, що живе в тій установі вже вісім років і хоче шире рятувати нових від дурниць, через які його можуть відслати до каторжного заведення. У найбільшій критичній хви-лині, коли несудинного і нетовариського хло-пчину бойкотують товариші його, наставник до-віряє йому почесне місце при спортивних зма-ганнях. Усі методи виховання у тому світі ла-гають принципи „фер плей“ у спорті — помі-ж джентельменства та погоди. Головною рисою у фільмі злодійська історія. Головні ролі гра-ють два талановиті молоді актори Фред Барто-ломью відомий з Дженсового „Конверфіала“ і Мікел Руней.

Вшануйте тих, що віддали себе в жертву нашої Батьківщині.

ГЕМОРОЙДИ це причина злого самопочуття, тощо. Треба а кінцею усунути ці докучливі терпіння. При гемороїдах єдиним способом „Goedecke“ (можна дістати в аптеках). 12 ципів зоп. 5.—, 6 — зоп. 2.—

Anusol

— Припускаю... Ви хочете знати, як воно в практиці? Отже в практиці воно зовсім так як у теорії.

— Можливо... навіть зовсім певно! — при-такнув містер Смайт.

— Україна — тягнув далі Іосіф Віссаріо-нович — має свій уряд, свої установи... Новий будинок народнього комісаріату шляхів у Ки-єві бачили?

— Якось не запримтив...

— Шкода. Тоді побачилиб, що Україна йде різним кроком із Заходом, а недовзі випере-дить його. Дитячі жолобки бачили?!

— Бачив. А все таки я хотів би знати одно...

— Чи в зв'язку з Україною?

— Так.

Сталін звазив уже й так вузькі очі, і ру-шив вусами як сом.

— Щож такого? Адже вже докладно зна-єте, що Україна це самостійна держава в сер-дечнім союзі з рештою сестер, що має правє кожної хвилини відділитися...

— Знаю. Але говорять, що Україна малаб дістати незадовго автономію...

Галактіон Чіпка.

Дописи.

ПЕРЕМИШЛЬ.

Зачайні Загальні Збори Пок. Кр. Рідної Школи в Перемишлі. В суботу 3. п. м. в год. 18.30 в свої читальні Т-ва „Просвіта“ відбулися чергові Зачайні З. Збори П. К. Р. Ш. при спілученні 64 членів кружка і 10 деле-гатів кружків з повіту. Збори відкрив голова Кр. д-р Микола Рабач хоротним промовою, в якій stwierd, що збори скликані згідно зі статуту і що число присутніх членів відповідало зазначеному статуту. Згадав померлих а діловому членів кружка. д-ра П. Войтовича, дир. Л. Посацького, радн. Калужняцького і В. Футурського, яких пам'яті приклав вставши з місця, вшанував одво-значитим мовчанням. В кімні зібрав до відома черговим нарад, який збори прийняв без зміни. Секретарський зві-стий скер. Вас. Наталійський, касовий дир. Ол. Рейбор-вич, шкільний дир. Вас. Михаловський, захоронксько-саксоний дир. Дм. Пеленський, а переведених курсів проф. Іа. Гонтарський. Звіт окремих референтів були обширні та вичерпні. Кружок веде справді широку ді-яльність в ділянці організації шкільництва, захоронк, дитячих садків у повіті та організації кружків на міс-цях. У заїтовому році старшина кружка зламав голубку вагу на організації дитячих садків у повіті і не зважа-ючи на різні перепони відважно цього літа заснувати 39 садків, так що заплановано вже більш як 50% заміну. Крім цього старшина працює над заснуванням кількох ставків захоронк на периферіях Перемишля. В літ. п. р. старшина кружка купив на Засяні дім, вартості коло 12.000 зл., в якому в короткі відкрив захоронк. Важко прикладється старшині завдякувати зі своїм обо-в'язком а огляду на неможливість відповісти фінанс, але не зважаючи на дуже скрутне матеріальне становище кружка уперто працює та вже кімні в кімні. При-красні не розводили дискусії над звітами і на анкету го-лови Контрольного Комітету дир. Станіслава одностого-ухвалили старшині абсолютною. На анкету Комітету-Мат-ки до нової старшини кружка увійшли: голова д-р М. Рабач, членів: о. крам. Іа. Канюк, дир. Ол. Рейбор-вич, проф. Ст. Кушанова, проф. Іа. Гонтарський, дир. Дм. Пе-ленський, дир. Вас. Михаловський, дир. Т. Середок, Вас. Наталійський і Андр. Чайніський. До внутрішнього ко-мітету: дир. Ол. Бонк, д-р Влад. Бонк і дир. Осип Стані-славський.

З викладової сесії Загальної Учительської Громади і Т-ва Націоналістичної виступив Петра Могіла відібра-вляючи також два викладачі. Перший викладач вголосив а виступі 5. п. м. ред. м-р Юліан Костюк на тему „Кра-їнаська Україна в рр. 1920—1925“. Другий, а середі 7. п. м. вголосив відібра-вляючи мовчанням д-р Іван Лиса-ський, проф. хімії вчительського університету на тему „Ду-рніська літературна мова та народні говірки“.

Листування Редакції.

Вл. М. Овеч. Прага: Другої сторінки не знайшов, чи не в одній з попередніх оглядів.

Zawiadomienie wysyłkowe

Gazetowa książka nadawcza

okładkowa (120 kopert)	200 zł
okładkowa (200 kopert)	250 zł

Książka rozsyłkowa

na 480 list.	200 zł
na 960 list.	300 zł

Redaktorzy: dr Iwan Śmczuk, Iwan Kedryn-Rudnycki
 Редакторы: д-р Іван Шмчук, Іван Кедрин-Рудницький